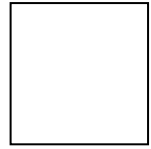

Retouradres: Wedderweg 30,
9699 RE Vriescheloo

Muldersnijs 2021-3

Adressticker

ISSN 1872-6739

COLOFON

Muldersnijs is het blad voor leden en donateurs van de vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen. KvK no. 40037981. Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Bestuur:

Voorzitter: Alidus Hofsteenge, 0597-530838

info@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Secretaris: Remko Verstok, Wedderweg 30, 9699 RE Vriescheloo

secretaris@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Penningmeester: Nico Holman, Hoofdweg 171, 9697 NG Blijham

Leden: Jan Kugel en Abel Middel

Bankrekening: **NL55 INGB 0003 0251 39**

t.n.v. Molenwerkgroep Oost-Groningen

De contributie bedraagt € 10,00 per jaar of deel van een jaar.

Website: www.molenwerkgroepoostgroningen.nl

Instructeurs:

Molen Edens te Winschoten, J. Kugel 06-10323438

Molen Dijkstra te Winschoten, N. Holman 0597-562894

Molen de Vier Winden te Pieterburen, D.J. Tinga 0595-441389

Ledenvergadering op een andere dag en plaats!

Dinsdag 19 oktober 2021 om 20.00 uur in:

**Dorpshuis 't Ganzenust
Meidoornweg 3, 9699 SE
VRIESCHELOO**

Redactie: Hemmo Poppen

redactie@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Het blad wordt afgedrukt toegezonden of op verzoek als PDF (in kleur) per mail toegestuurd.

Voorpagina: Spinnekop- houtzaag- stelling- op schuurmolen in Wedderveer.
Zie pagina 14

MOLENWERKGROEP OOST-GRONINGEN

Vriescheloo, 10 augustus 2021.

Aan de leden van de molenwerkgroep Oost-Groningen,
Namens het bestuur nodig ik u uit voor een
ledenvergadering op:

**Dinsdag 19 oktober 2021 om 20.00 uur in
Dorpshuis 't Ganzenust Meidoornweg 3, 9699 SE te Vriescheloo**

Agenda:

1. Opening.
2. Vaststelling agenda.
3. Notulen ledenvergadering van 04 maart 2020.
4. Lief en leed:
  - Klaas strijk overleden op 25 april 2021
5. Mededelingen.
  - Zaterdag 9 april van 11.00- 12.00 uur molens draaien i.v.m. 50 jaar Gilde.
6. Ingekomen stukken.
- Subsidie afwijzing 2021 gemeente Het Hogeland
7. Jaarverslag 2020.
  - Financieel verslag 2020 Kascontrolecommissie: Ida Wierenga en Kenny Tolboom, reserve Cees Nanninga.
8. Verslag kascontrolecommissie.
9. Verkiezing kascontrolecommissie.
10. Begroting 2022.
11. Stand van zaken rond de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)
12. Verkiezing bestuursleden.
  - Volgens het rooster van aftreden is Nico Holman aftredend en **niet** herkiesbaar.
  - Jan Kugel aftredend en herkiesbaar.
  - Alidus heeft in 2019 aangegeven het voorzitterschap **tijdelijk** op zich te willen nemen.
  - Het bestuur heeft de volgende leden bereid gevonden zich te kandideren voor een functie in het bestuur:
    - Voorzitter: Paul Casteleijn
    - Penningmeester: Cees Nanninga

- Eventuele tegenkandidaten kunnen zich opgeven via secretaris@molenwerkgroepoostgroningen.nl of zich voor aanvang van de vergadering melden bij de voorzitter.

13. Opleiding.
14. Concept maaldagen 2022.
15. Excursie 2022 (Dhr. M. Steemers en dhr. J. Gründemann)
16. P.R.
17. Volgende vergadering.
18. Rondvraag.
19. Sluiting.

Remko Verstok
Secretaris.

NOTULEN VOORJAARSVERGADERING 04 MAART 2020

1. Opening.

Alidus Hofsteenge opent de vergadering en heet een ieder welkom.

2. Vaststelling agenda.

Toevoegen agendapunt 4. Lief en leed

3. Notulen vergadering van 17 oktober 2018.

Akkoord.

4. Lief en leed.

Er wordt stil gestaan bij het overlijden Gerda Koster-Westervaarder.

5. Mededelingen.

- Afmeldingen: Arnold Dost, Derk-Jan Tinga, Derk Klungel, Astrid van Erp, Joukje Oost en Bertram Platen.
- Molencongres Zaanse Schans 20 juni. Alidus Hofsteenge en Kenny Tolboom gaan hierheen.
- Er is een extra kweern en een achttal vijzels gekocht voor het molenmuis project. (en ander schoolbezoeken). Staan in molen De Korenbloem te Vriescheloo.

6. Ingekomen stukken.

Reguliere post m.b.t. de subsidies en via de mail het overlijdensbericht van Gerda Koster-Westervaarder .

7. Jaarverslag.

Wordt zonder op- of aanmerkingen vastgesteld.

8. Financieel verslag.

Is overzichtelijk en duidelijk en roept geen vragen op

9. Verslag kascommissie.

De kascommissie (Cees Nanninga en Kenny Tolboom) heeft de kas en bescheiden gecontroleerd en in orde bevonden en stelt de vergadering voor om het bestuur decharge te verlenen.

De vergadering neemt dit voorstel over.

10. Verkiezing kascommissie.

Gekozen worden: Ida Wierenga en Kenny Tolboom en als reserve Cees Nanninga.

11. Begroting 2021.

De begroting wordt goedgekeurd.

12. Bestuursverkiezing.

Dit jaar zijn er geen aftredende bestuursleden.

13. Valbeveiliging. Een aantal punten uit de uit de discussie.

- Joep Gründemann en Michel Steemers hebben de “training trainer” valbeveiligingscursus van het Gilde gevolgd en gecertificeerd om anderen met de valbeveiliging te trainen.
- Sets moeten eigenlijk elk jaar gekeurd worden, maar bij weinig of geen gebruik zou om de twee jaar ook voldoende moeten zijn.
- Na opgevangen val moet keuring plaats vinden.
- Verantwoordelijk voor aanwezigheid en keuring is de eigenaar van de molen.
- De nieuwe valbeveiligingssets zijn geschikt voor personen tot 140 kg.
- Leidend voor het gebruik is de Arboret
- Daarnaast heeft het GVM aan elke afdeling twee sets valbeveiliging beschikbaar gesteld.
Voor instructie over het gebruik of het lenen van een set ten behoeve van instructie op de molen of werkzaamheden aan de molen kan contact worden opgenomen met veiligheidscoach Alidus Hofsteenge.

14. Opleiding.

- Er zijn op dit moment weinig leerlingen op de drie instructiemolens.
  - Molen Dijkstra: 3
  - Molen Edens: 2
  - Udema's molen: 1

Examens: Jaqueline Sollart: 19 mei
Joukje Oost: 23 april

15. Verkort opleiding MSMOG

Het lukt de molenstichting niet hun molens op de reguliere manier te bemensen.

Daarom zijn ze gestart met een verkorte opleiding van moleninstandhouder. De bedoeling is dat iemand wordt opgeleid om te kunnen draaien op één molen van hun molens.

De Molenwerkgroep is niet gelukkig met deze ontwikkeling. Statutair kunnen (en zullen) wij alleen vrijwillig molenaars opleiden via het Gilde en de Hollandsche Molen.

16. Maaldagen.

Akkoord met toevoeging van de De Meervogel in Garrelsheer.

17. Excursie.

Dhr M. Steemers en dhr. A. Hofsteenge presenteren de plannen voor de excursie van 18 april 2020.

Dit jaar bezoeken we vier molen en een riffelarij. Zie uitgebreide info op de website.

- Zwolle: De passiebloem
- Vaassen:
- De Cannenburgermolen
- De Riffelarij
- Posterenk: De Wilpermolen
- Norg: De Hoop

18. P.R. Geen speciale acties wel aandacht voor de opleiding tijdens de molendagen in mei en juni.

Voorstel van Michel Steemers om folders te plaatsen in openbare gebouwen die een zgn. foldermuur hebben, waar diverse organisatie en instelling info kunnen plaatsen.

19. Volgende activiteiten / vergaderingen.

- Excursie: **18 april 2020**
- Ledenvergadering: **21 oktober 2020**
- Nieuwjaarsvisite: **09 januari 2021**

20. Rondvraag.

- Michel Steemers: Graag aandacht voor de crowdfunding van Molen Ceres.
- Grieto de Vries: De Hollandsche Molen heeft voorbeelden op hun site staan om een vuurwerkvrije zone bij de molen aan te vragen bij de gemeente.

21. Sluiting.

Met dank voor ieders inbreng sluit de voorzitter de vergadering.

Remko Verstok
Secretaris.

JAARVERSLAG 2020

Vereniging
Molenwerkgroep Oost-Groningen

Op 1 januari 2020 had de Molenwerkgroep 69 leden en op 31 december 68 leden. Er hebben zich vier nieuwe leden aangemeld, drie leden hebben hun lidmaatschap beëindigd en twee leden zijn overleden

Van de 68 leden hebben 44 het getuigschrift van vrijwillig molenaar. Voor het overige bestaat het ledenbestand uit personen die de opleiding volgen of sympathiseren met de Molenwerkgroep.

Er werd in 2020 één keer een ledenvergadering gehouden in molen Edens te Winschoten. De ledenvergadering van oktober is komen te vervallen i.v.m. de maatregelen rond het coronavirus.

Het bestuur kwam in 2020 tweemaal bij elkaar. Daarnaast was er de informele bijeenkomst van leden en bestuur tijdens de nieuwjaarsvisite op 4 januari, ook in molen Edens.

Het bestuur had eind 2020 de volgende samenstelling:

Voorzitter	: de heer A. Hofsteenge uit Vriescheloo
Secretaris	: de heer R.W. Verstok uit Vriescheloo
Penningmeester	: de heer N. Holman uit Blijham
Leden	: de heer J. Kugel uit Nieuwolda
	: de heer A Middel uit Oude Pekela

Dit jaar hadden we één jubilaris.

Dhr. H. Prenger

25 jaar molenaar op molen de Korenbloem in Vriescheloo.

Drie leden hebben proefexamen en/of examen gedaan.

Geslaagd voor het examen op 15 oktober:

Mevr. J. Oost

Geslaagd voor het proefexamen op 21 november:

Mevr. J. Sollart

Dhr. S. Boer

Ook de geplande excursie op 18 april; “Via Zwolle naar Vaassen, Posterenk en Norg weer terug” kon vanwege de corona maatregelen niet doorgaan en is verschoven naar 2021.

De Passiebloem in Zwolle

De Nationaal molendagen op 9 en 10 mei en het Groninger molenweekend op 13 en 14 juni waren afgelast. Veel leden van de molenwerkgroep draaiden wel hun molen zonder open te zijn voor publiek. Voor de open monumenten dagen op 12 en 13 september gold een strikt protocol. Het toelaten van bezoekers werd bepaald door de eigenaar, de mogelijkheden van de molen en of de molenaar het op dat moment verantwoord vond.

In de overige weekenden van mei tot en met oktober werd volgens het rooster van de open maaldagen van de molenwerkgroep gedraaid. Ook hier gold dat de beslissing van het al of niet toelaten van bezoekers afhankelijk was van de op dat moment geldende maatregelen en de uiteindelijke beslissing van de

molenaar. Daarnaast draaien veel molenaars al of niet op vaste dagen met grote regelmaat hun molen.

Dit jaar waren er 7 personen in opleiding op de drie instructiemolens. In de wintermaanden werden door de instructeurs twee keer per maand op de zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur theorielessen gegeven in molen Edens. In de periode van oktober t/m december werden de theorielessen veelal digitaal aangeleverd. Extra theorielessen werden verzorgd door dhr. J. Kugel op de dinsdagavond.

In de Zelfwichter (uitgave van het Molenhuis Groningen) stond in het decembernummer een artikel over de molenwerkgroep.

Het verenigingsblad "Muldersnijs" is dit jaar 4 keer verschenen met interessante artikelen onder redactie van dhr. H. Poppen

De website (www.molenwerkgroepoostgroningn.nl) bijgehouden door dhr. J. Gründemann is een belangrijke bron van informatie, ook voor niet leden.

Vriescheloo 25 januari 2021.
secretaris.

R.W. Verstok,

ALHOF

bouwkundig adviesbureau

» » » uw bouwkundig adviseur

gespecialiseerd in monumenten

vraag vrijblijvend een brochure aan

<ul style="list-style-type: none"> ▶ constructieberekeningen ▶ ontwerp en tekenwerk ▶ inspecties en bouwkundig rapportages ▶ bouwfysica ▶ vergunningaanvraag en bouwbegeleiding	<table style="width: 100%; border: none;"><tr><td style="padding-right: 10px;">Dorpsstraat 22</td><td style="padding-right: 10px;">tel</td><td>: 0597 - 530 838</td></tr><tr><td style="padding-right: 10px;">9699 PH Vriescheloo</td><td style="padding-right: 10px;">fax</td><td>: 0597 - 530 858</td></tr><tr><td style="padding-right: 10px;">alhof@planet.nl</td><td style="padding-right: 10px;">mobiel</td><td>: 06 - 12 371 163</td></tr></table>	Dorpsstraat 22	tel	: 0597 - 530 838	9699 PH Vriescheloo	fax	: 0597 - 530 858	alhof@planet.nl	mobiel	: 06 - 12 371 163
Dorpsstraat 22	tel	: 0597 - 530 838								
9699 PH Vriescheloo	fax	: 0597 - 530 858								
alhof@planet.nl	mobiel	: 06 - 12 371 163								

CONCEPT OPEN DAGEN VAN MOLENS 2022

De vereniging “Molenwerkgroep Oost-Groningen” stelt u in de gelegenheid om de aangesloten molens te bezoeken, door ze op verschillende dagen open te stellen.

De molenaar is dan aanwezig.

Vriescheloo: Korenmolen de Korenbloem	Elke zaterdag en zondag van 10.00 tot 16.00 uur open. Draait op zondag van 13.00-16.00 uur (06-21547230)
Eemshaven: Poldermolen de Goliath	Elke zaterdag en zondag van 13.30 tot 17.00 uur.
Ten Boer: Zaag- en korenmolen Bovenrijge	Elke zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur.
Garrelsweer: Poldermolen de Meervogel	Elke zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur
Oude Pekela: Koren- en pelmolen de Onrust	Elke 1 ^e en 3 ^e zaterdag van 9.30 tot 12.30 uur.
Ganzedijk: Koren- en pelmolen Udema's molen	Elke zondag van 13.00 tot 16.00 uur.
Zandweer: Korenmolen Windlust	Elke donderdag van 13.00 tot 17.00 uur
Noordbroek: Poldermolen de Noordermolen	Volgens afspraak 06-41161941
Bellingwolde: Korenmolen Veldkamps Meul'n	Elke zondag van 10.00-13.00 uur
Wedde: Poldermolen de Weddermarke	Elke zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur

Van 1 april t/m 1 oktober

Nieuw-Scheemda: Poldermolen de Dellen	Elke maandag van 19.00 uur tot zonsondergang
Nieuw-Scheemda: Poldermolen de Westerse molen	Nader in te vullen

Van 1 mei t/m 14 oktober	
Bourtange: Koren- en pelmolen de Vestingmolen	De 1 ^e zaterdag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur.
Noordbroek: Koren- en pelmolen De Noordstar	De 2 ^e zaterdag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur
Winschoten: Korenmolen Edens	
Winschoten: Koren- en pelmolen Dijkstra	
Winschoten: Korenmolen Berg	
Harkstede: Korenmolen Stel's Meulen	
Wedderveer: Spinnekop zaagmolen	De 4 ^e zaterdag van de maand van 13.00 tot 16.00 uur
Veelerveen: Korenmolen Niemans Molen	Laatste zondag van de maand van 12.00 tot 16.00 uur

14 en 15 mei Nationale molendag.

11 en 12 juni Groninger molenweekend.

10 en 11 september Open Monumenten Dag

Ook als de molens op andere dan genoemde dagen in bedrijf zijn, bent u welkom.

Inlichtingen: www.molenwerkgroepoostgroningen.nl

WESTERWOLDE MOLENNIEUWS

De gemeente Westerwolde heeft al haar vijf molens laten inspecteren om het onderhoud voor de komende 5 tot 7 jaar te kunnen plannen.

Bij deze inspectie is gebleken, dat de houten roedes van de stander in Bourtange slechter beginnen te worden. Aan de binnenroe zijn gaten gesignaleerd in de borst en de oplanger, waardoor het advies is gegeven, om voorzichtig te draaien en geen volle zeilen meer te gebruiken op deze roe.

Omdat deze molen veel bezoek trekt zullen de molenaars extra alert zijn op de kwaliteit van de roedes.

Deze roedes zijn in 2000 nieuw gestoken na een roedebrek onder het draaien. Ze hadden toen een verwachte levensduur van ca. 15 jaar. Die zijn inmiddels verstreken.

Joep Gründemann

Vliegende kammen op de "Onrust".

Ik zou 's middags naar de molen om te malen.
De wind was gunstig: enigzins onregelmatig, maar er kon gemalen worden.
Op de molen aangekomen even de normale gang van zaken afhandelen.
Stutten en andere beveiligingen los maken en zoals gewoonlijk weer kruien.
De wind was zuiswest 5-Bft. met soms flinke uitschieters naar 7-Bft.
Dus maar 4 volle zeilen plus borden want veel kracht kun je niet uit deze nog vrij warme wind halen.
Na ongeveer een half uurtje kon de vang los en liep de molen gestaag naar ongeveer 40 enden.
Hij kreeg wat vlagen te verwerken, maar toch nog niets aan de hand.
Tot hij op een gegeven moment flink begon aan te trekken.
Plots klonk een hels kabaal.
Dit had ik nog nooit meegemaakt.
Het was of het bovenstuk er zo met een kraan afgepakt werd.
Alles trilde en schudde, dus had ik maar een ding voor ogen: "Ik moet de molen zo snel mogelijk vangen, anders komt de hele zaak naar beneden".
Binnen twintig seconden waren er 15 tot 20 kammen afgebroken, verspreid over het spoorwiel.
De oorzaak hiervan was een te ondiepe beet van kammen en staven.
Als de steen, na het even wegvallen van de wind, iets voor ging lopen kwam er een kam op een staaf.

Deze kam brak dan af en had een kettingreactie tot gevolg.

Er komt dan zoveel geweld vrij, dat de hele molen staat te schudden.

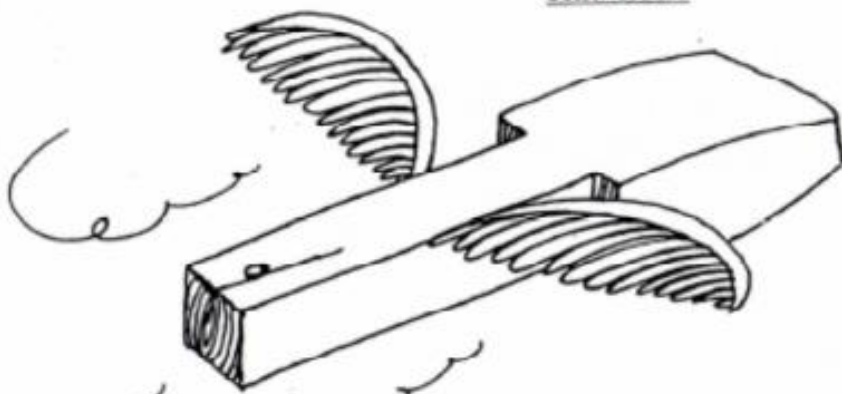
En neem van mij aan, dat dit niet bepaald een prettige ervaring is, want niet alleen de molen stond te trillen maar ik na afloop ook!

Je moet er niet aan denken wat er in het ergste geval zou kunnen gebeuren; al je kammen gebroken en je molen op hol geslagen.

Hierbij geef ik je dan ook een goede raad!

Als je wat hoort wat niet normaal is...Aarzel dan niet en vang meteen om erger te voorkomen!!!!

JAN KOR.

Gebroeders
Eckhardt B.V.

- Mengvoeders
- Voeradditieven
- Mineralen
- Bodem- en mestverbetersaars
- Meststoffen
- Huisdiervoeders
- Dierverzorging

Wollinghuizerweg 5 – 9551 TG Jipsinghuizen
Tel. 0599 326219 – Fax. 0599 326459
Email: gebroederseckhardt@hetnet.nl -
www.eckhardt-mengvoeders.nl

In het Groninger landschap met poldermolens en stellingkorenmolens is er één die wel heel erg uit de toon valt.

De spinnekopmolen in Wedderveer.

In 1937 gaf Eiko Jan Feunekes aan Luitje Wiertsema uit Sappemeer de opdracht een zaagmolen te ontwerpen. Feunekes had land van Wedderveer richting Pekela met een 10 ha. groot eikenbos waarvan hij de bomen zelf zou willen kappen en verder verwerken.

Op basis van het ontwerp van Wiertsema bouwde Feunekes zelf zijn bijzondere molen. Van het zagen van de bomen is echter weinig terecht gekomen.

Feunekes overleed in 1940.

Genoeg aanleiding echter om op bezoek te gaan en te kijken hoe de molen er nu bij staat.

Ik werd ontvangen door Arnold Dost. Hij is samen met Olga Schaver sinds 1995 eigenaar van de woning en de daarbij gelegen molen.

Toen ze het kochten was de molen er zeer slecht aan toe. Om te zorgen dat deze weer opgeknapt werd volgde een traject om geld te verzamelen en het voor elkaar te krijgen. Dat is door de monumentale status gelukt en in de jaren 1996/1997 is de molen helemaal gerestaureerd. Er zijn onder andere nieuwe roeden en zelfzwichting geplaatst. Ook is het houtwerk van de romp vervangen.

Van de zelfzwichting is ook de spin vervangen. De oude spin is nog aanwezig, en een mooi staaltje van vakmanschap van de molenmaker. Door gebruik te maken van verschillende onderdelen die ook andere toepassingen hebben ziet het er bijzonder uit.

Zoals gezegd een bijzondere molen een spinnekop molen met stelling die op een stenen schuur is geplaatst en ook nog in plaats van water verplaatsen, wat normaal is voor een spinnekop, hout kon zagen.

Nu was de houtzagerij niet zo dat er een groot zaagraam in beweging werd gezet, maar door een gat in de muur konden stammen naar binnen worden gevoerd op een zaagwagen die dan door een horizontaal zaagblad in delen werden gezaagd. De aandrijving gebeurde door een horizontale as met poelies en banden die door de koningspil met boven- en onderbonkelaar in beweging werd gezet. Wat er van over is zijn een lintzaagmachine en een kolomboormachine die door bovengenoemde aandrijving zijn verbonden.

Bijzonder is ook dat het kruien geschied door een windroos. Probleem is dan hoe bevestig je de bliksemafleider als het gevluht steeds een andere positie inneemt.

Dost was niet gecharmeerd van een lange spriet op het dak zoals in Duitsland wordt toegepast. Er is hier gekozen voor een sleepcontact op het kruimechanisme. Zo is de bliksemafleider altijd verbonden. Zoals in de meeste molens zitten de stellingdeuren recht tegen over elkaar. Een normale spinnekopmolen heeft geen stellingdeuren. Daar speelt niet het probleem wat hier wel speelt. Als het gevluht recht voor een deur staat is aan die kant de stelling niet bereikbaar. Maar aan de andere kant zit de brede trap die als staart van de molen fungeert ook precies voor de deur. Met andere woorden je kunt er niet uit. Bij handmatig kruien kun je daar rekening mee houden alleen bij zelfkruiging is dat een beetje lastig. Men had hier er beter voor kunnen kiezen om de deuren niet recht tegenover elkaar te zetten.

De molen is echt de moeite waard om te bekijken. Normaal de 4^e zaterdag van de maand van 12.00 tot 16.00 uur, maar op afspraak kan ook met een telefoontje naar Arnold Dost 0597-563184.

Als je langs gaat geniet dan ook even van het prachtig stukje land langs de Westerwoldse A waar de molen staat. Nadeel is wel de vele bomen rond de molen wat er helaas toe leidt dat er weinig gedraaid kan worden.

Zie ook de foto's op de volgende pagina.

Bij de burens van Dost staat ook nog een romp van een poldermolen die in het verleden het gebied tussen Pekela en Wedderveer droog moest houden. Deze is echter al voordat de spinnekop gebouwd werd onttakeld en er is een dak op geplaatst.

Hemmo Poppen

Brood
&
Banket

Brans

A.J. Ludolphie

Feiko Clockstraat 172

9665 BK Oude Pekela

Tel. 0597-612491

Beneden Westerdiep 71

9645 AG Veendam

Tel. 0598-613207

Beikes Schilderswacht bv

Vastgoed onderhoud & beheer

T. 0597-43 21 80

www.beikesschilderswacht.nl

www.beikesschilderswacht.nl

We naderen Het uur U: binnenkort begint de Kindermaand oktober. De Burgemeestersactie is in voorbereiding. De meeste burgemeesters zullen op 15 september een school in hun gemeente bezoeken. Daar zullen ze het erfgoedverhaal voorlezen dat deze keer is geschreven door de bekende Groninger auteur Jan Siebo Uffen. Op verzoek van de organisatie speelt zijn verhaal zich af in Zoutkamp. Het is dit jaar honderd jaar geleden dat de ZK4 Albatros werd opgeleverd. De garnalenkotter, die zijn leven begon als beurtschip, is onderdeel van de collectie van het [Visserijmuseum Zoutkamp](#).

Aanmeldingen waarbij activiteiten zijn zijn o.a.

- [Museumspoorlijn STAR](#) in Stadskanaal: het beleven van oude stoomtreinen
- [Klokkengieterijmuseum Heiligerlee](#) met het programma 'scrabbelen met het woord klokkengieter' en op 17 oktober het pompoenfestival
- [KinderBoekenHuis Winsum](#): lekkers en letters! Als voorgerecht 'verhaal' op een bedje van letters. Daarna de hoofdmaaltijd: 'letter-tekenen'. Dan een smaakvol letterdessert 'creatief met letters'. Als afsluiter 'vervolg van het verhaal'. En natuurlijk krijg je nog een portie lekkere letters mee voor thuis!
- [De Jonge Onderzoekers Groningen](#) met recycle kunst.
- [Kerk en molen Wetsinge](#). Kinderen kunnen in Molen de Wetsinger meel afwegen, vervolgens bij de boer eieren halen, bij de kerk limonade uit een koe melken en als laatste een pannenkoek eten in de kerk.

De zomervakantie kan daar (mede) debet aan zijn, maar het aantal aanmeldingen voor Oktober Kindermaand is tot dusver niet hoog. Om het evenement tot een succes te maken, is het belangrijk dat zo veel mogelijk culturele-, natuur- en erfgoedorganisaties meedoen, zodat kinderen iets te kiezen hebben. Hierbij dan ook een oproep: meld uw organisatie aan zodat kinderen kennis kunnen maken met het rijke culturele leven in Groningen. Het is niet noodzakelijk om alle weekenden mee te doen met activiteiten. Misschien zijn bovenvermelde activiteiten een inspiratie?

De activiteiten zijn gratis voor kinderen. Voor ouders en andere begeleiders geldt in principe dat zij gewoon entree betalen. Natuurlijk is voor iedereen vrij entree verlenen ook een optie!

Uw activiteit aanmelden kan via het [online aanmeldingsformulier](#). Hoe sneller wij de aanmelding ontvangen, hoe sneller wij de activiteiten ook mee kunnen nemen in de publiciteit.

Molen de Weddermarke in Wedde heeft onlangs een opknappbeurt gehad. De molenmaker heeft in het voorjaar de roeden doorgehaald en reparatiewerkzaamheden uitgevoerd aan het hekwerk van het gevlucht. Daar zijn een aantal kluften en heklatten vervangen. Tevens is een grote hoeveelheid mos van de rieten kap verwijderd. Na de vakantie is het schildersbedrijf begonnen met het schilderwerk wat resulteerde in een mooi opgekapte molen. Het was ook nodig, wat het schilderwerk was behoorlijk vervuild.

Na het weekend van 28 augustus trof de schilder echter een defecte hoogwerker aan. Wat was er gebeurd?

In het weekend hebben vandalen zich meester gemaakt van de besturing van de hoogwerker met waarschijnlijk de bedoeling om het ding aan de praat te krijgen. Toen dat niet lukte hebben ze het besturingspaneel maar in zijn geheel van de hoogwerker afgetrokken en in het water gegooid. Ook het informatiebord bij de molen moest het ontgelden.

Totale schade 5000 euro en natuurlijk stagnatie in het werk van de schilder, want nieuwe onderdelen moesten eerst besteld worden en dan nog worden gemonteerd.

Allemaal zinloos gedoe waar niemand wat aan heeft.

De molen staat echter wel zeer in de belangstelling. Op een mooie zaterdagmiddag krijgt Abel Middel als molenaar haast niet de kans om de molen te laten draaien. Zoveel wandelaars en fietser komen langs de molen en die graag een praatje maken of iets over de molen willen weten. Soms is het ook wel handig als er bezoekers zijn voor hulp bij het kruien van de molen.

Verder is de biotoop van de molen slecht te noemen. In de zomer is alleen wind uit het oosten tot zuidoosten te gebruiken om de molen te laten draaien en af en toe ook de vijzel nog in het werk te zetten. Andere windrichtingen geven dan niet veel kracht totdat de blaadjes van de bomen rondom de molen zijn gevallen.

De eigenaar van de molen, het waterschap Hunze en Aa's, wil er wel iets aan doen, maar heeft te maken met een aantal eigenaren van stukken grond waar de bomen en struiken op staan.

Hemmo Poppen

FIETSEN DOOR DE BETUWE

Door Michel Steemers

Tijdens wat rondfietsen in de Betuwe kwam ik bij molen De Marsch in Lienden uit.

Daar trof ik molenaar Leen van Aalsburg in zijn molen aan, een goed onderhouden poldermolen. Hij draait daar soms 3 dagen in de week, alleen. Maar werk zat want zo heeft hij in het verleden 27 kuub aarde rond zijn molen aangevuld (de kruipalen zijn daardoor wat verzonken) en bepaalde hij de maatvoering van de halssteen.

Deze is opmerkelijk, de diameter van de halslager is 42 cm maar de straal van de halssteen is op zijn verzoek 80 cm.

Deze karakteristieke molenaar met 41 jaar ervaring heeft tal van verhalen te vertellen, dus ben je in de buurt, kom eens bij hem langs, er gaat een molen voor je open.

Locatie: Marsdijk 2 in Lienden

WINDBORDEN

Ik heb mijn opleiding genoten op Molen Dijkstra, waar toentertijd Bé Oomkens instructeur was. Bé hield me voor om vóór alles altijd een rondje rond de molen te maken om te zien, of er iets bijzonders is. Zo heb ik al eens een spruitluik op de stelling gevonden, waarvan de borging het had begeven.

Enkele weken geleden deed ik wéér een soortgelijke ongewenste vondst: een plankje van ongeveer 25 X 10 cm, waarvan de groene kleur verdacht veel overeenkomst heeft met die van het gevluicht.

Het moge de molenaars onder ons bekend zijn, dat de bordzijde van een Oudhollands gevluht in de regel bestaat uit een 2- of 3-tal windborden + een steek- of stormbord aan de top. Ook zelfzwichers kunnen dat hebben. De windborden liggen vlak op de kluften (of scheerhouten) en rusten aan de voorzijde in een sponning in de voorzoom. Aan de achterzijde zijn ze gestoken achter een bordschroot met houten borgklampen of direct achter gelaste lippen op de roede. De klampjes achter het bord hebben tevens de functie

het bord het wegglijden te beletten. Aan de voorzijde wordt het op de plaats gehouden door een 3- of 4-tal zwaar draaibare wervels. Nevenstaande foto is trouwens van pelmolen Het Prinsenhof te Westzaan met

scheerhouten i.p.v. kluften. Dat heeft te maken met de zeer brede bordzijde van deze pelmolen. Kluften zouden hier wel erg zwaar worden.

Terug naar het door mij gevonden houtje. Omdat Edens een lesmolen is, werd de inspectie uitgevoerd i.s.m. de leerlingen. Het bleek inderdaad een klamp te zijn van een van de steekborden.

Dit mankement deed me onmiddellijk denken aan het “bijna” ongeval tijdens de 25-urige draaimarathon ten tijde van het 250-jarig bestaan van molen Edens in 2013. Door het begeven van een dergelijke klamp viel een windbord toen via de stelling op de grond. Gelukkig viel het bord op een lege plek, waar zich geen mensen of voertuigen bevonden.

De windborden worden regelmatig in de nieuwe verf gestoken, incl. de klampen. Maar je ziet niet, dat de spijkers waarmee de klampen op de borden zijn bevestigd zijn gaan roesten en op een gegeven moment door de druk gewoon afbreken. We hebben daarna alle windborden met 6 houtschroeven op de kluften vast laten zetten om de bevestiging niet alleen afhankelijk te laten zijn van de spijkers en de wervels van de klampen op de voorzoom.

Ook nu weer hadden de spijkers door roestvorming het begeven. (foto links)

Maar nu kwam enkel de klamp naar beneden en bleef het windbord dankzij de houtschroeven op z'n plek.
 Ik adviseer elke molenaar met windborden in het gevlucht om de klampen te controleren.
 Of....., nog beter, de borden vast te (laten) schroeven.

Jan Kugel

Pension

**Uw logeeradres
 bij de molen**

"Stee en Stoetje"

Harm en Ankie Prenger

-Logies en ontbijt

-appartementen

-fiets en fietsroutes

Guest house

**Your lodgings
 at the windmill**

"Stee en Stoetje"

Harm en Ankie Prenger

-Bed and breakfast

-apartments

**-Bicycles available
 for cycling**

Pension

**Ihre wohnadresse
 bei der mühle**

"Stee en Stoetje"

Harm en Ankie Prenger-

-Übernachtung mit frühstück

-appartements

-fahräder und beschreibungen

von Radfahrreken durch die

prachtvolle umgebung vorhanden

Wedderweg 25

9699 RA Vriescheloo (Gr.)

0597-541860

hprenger@planet.nl

Arjan de Lange stelde op Facebook in de groep "Molens en hun molenaars" de vraag wat voor scherpstel de molensteen op bijgaande foto heeft en waartoe het dient.

De opmerkingen waren:

- Splitterwten malen
- Mosterd malen

Allen met een vraagteken.

Wie van ons weet wat het wel is?

Graag reactie naar redactie@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Koning
Molenzeilen

- Nieuwe zeilen
- Reparaties
- Touwwerk
- Smeermiddelen
- En meer...

Fa. Koning v.o.f.
058-2135830 / 06-15107316
info@koning-molenzeilen.nl

www.koning-molenzeilen.nl

Herinnering

Ledenvergadering op een andere dag en plaats!
Dinsdag 19 oktober 2021 om 20.00 uur in:
Dorpshuis 't Ganzenust
Meidoornweg 3, 9699 SE
VRIESCHELOO

Molenmakersbedrijf **Molema**

V.O.F

Provincialeweg 4a, 9677 TW Heiligerlee. +0031(0)597 - 591660
info@molemavof.nl www.molemavof.nl

Molenbouw

Restauratie

Onderhoud

Verbouw

Metaal

Houtbouw